

TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2009. gada 16. jūlijā *

Lieta C-344/08

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Sąd Rejonowy w Kościanie* (Polija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2008. gada 8. jūlijā un kas Tiesā reģistrēts 2008. gada 24. jūlijā, kriminālprocesā pret

Tomasz Rubach.

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*], tiesneši Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], K. Šimans [*K. Schiemann*], J. Makarčiks [*J. Makarczyk*] un K. Toadere [*C. Toader*] (referente),

ģenerālvokāts M. Pojarešs Maduru [*M. Póiares Maduro*],
sekretārs R. Grass [*R. Grass*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

* Tiesvedības valoda — poļu.

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- Polijas valdības vārdā — M. Dovgelevičs [*M. Dowgielewicz*], pārstāvis,
- Spānijas valdības vārdā — N. Diasa Abada [*N. Díaz Abad*], pārstāve,
- Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — M. Konstantinidis [*M. Konstantinidis*] un M. Ovsjanija-Hornunga [*M. Owsiany-Hornung*], pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklausišanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

¹ Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Padomes 1996. gada 9. decembra Regulas (EK) Nr. 338/97 par savvaļas dzīvnieku un augu sugu aizsardzību, reglamentējot to tirdzniecību (OV 1997, L 61, 1. lpp.), 8. panta 5. punkta interpretāciju.

- 2 Šis lūgums tika iesniegts kriminālprocesā pret Rubahu [*Rubach*] par Polijas dabas aizsardzības tiesību aktu pārkāpumiem.

Atbilstošās tiesību normas

Konvencija par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām

- 3 Vašingtonā 1973. gada 3. martā parakstītās Konvencijas par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām (*Recueil des traités des Nations unies*, vol. 993, Nr. I-14537; turpmāk tekstā — “*CITES*”) mērķis ir nodrošināt, ka starptautiskā tirdzniecība ar tās pielikumā minētajām sugām, kā arī ar to daļām vai no tām iegūtajiem izstrādājumiem neapdraud bioloģisko daudzveidību un ir balstīta uz savvaļas sugu ilgtspējīgu izmantošanu.
- 4 Minētā konvencija no 1984. gada 1. janvāra Eiropas Kopienā tika ieviesta ar Padomes 1982. gada 3. decembra Regulu (EEK) Nr. 3626/82 par Konvencijas par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām piemērošanu Kopienā (OV L 384, 1. lpp.). Šī regula tika atcelta ar Regulu Nr. 338/97, kuras 1. panta otrajā daļā ir noteikts, ka šo regulu piemēro atbilstīgi *CITES* mērķiem, principiem un noteikumiem.

Kopienu tiesības

5 Regulas Nr. 338/97 8. pantā ir noteikts:

“Noteikumi attiecībā uz komercdarbību kontroli

1. Šīs regulas A pielikumā uzskaitīto sugu īpatņus aizliegts pirkt, piedāvāt pirkšanai, iegādāties komerciāliem nolūkiem, izstādīt publikai komerciālos nolūkos, lietot komerciāliem mērķiem un pārdošanai, uzglabāt pārdošanai, piedāvāt pārdošanai vai transportēt pārdošanai.

[..]

5. Šā panta 1. punktā minētos aizliegumus piemēro arī attiecībā uz B pielikumā uzskaitīto sugu īpatņiem, izņemot gadījumus, kad attiecīgās dalībvalsts kompetentai iestādei var pierādīt, ka šie īpatņi ir iegūti un, ja tie nav cēlušies Kopienā, ir ievesti tajā saskaņā ar spēkā esošajiem tiesību aktiem par savvaļas dzīvnieku un augu saglabāšanu.

[..]”

6 Tās pašas regulas 16. pantā ir noteikts:

“Sankcijas

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu sankciju uzlikšanu vismaz par šādiem šīs regulas pārkāpumiem:

- a) īpatņu ieviešana Kopienā un eksports vai reeksports no tās bez attiecīgas atļaujas vai sertifikāta, vai arī ar neīstu, viltotu vai nederīgu atļauju vai sertifikātu, vai arī ar atļauju vai sertifikātu, kurā izdarītas izmaiņas bez izsniedzējinstādes atļaujas;
- b) saskaņā ar šo regulu izdotajā atļaujā vai sertifikātā precizēto prasību neievērošana;

[..]

- j) īpatņu pirkšana, piedāvājums pirkt, iegādāšanās komerciāliem nolūkiem, lietošana, lai gūtu komerciālus ienākumus, pārdošana, uzglabāšana pārdošanai, piedāvāšana pārdošanai vai transportēšana pārdošanai, kas ir pretrunā ar 8. pantu;

[..]

2. Šā panta 1. punktā minētie pasākumi atbilst pārkāpuma dabai un smagumam un iekļauj noteikumus attiecībā uz īpatņu aizturēšanu un, ja nepieciešams, to konfiskāciju.

[..]

4. Ja dzīvs kādas sugas īpatnis, kura ir uzskaitīta B vai C pielikumā, nonāk Kopienas ieviešanas punktā bez attiecīgas derīgas atļaujas vai sertifikāta, īpatni[s] jāaiztur un to var konfiscēt, vai, ja saņēmējs atsakās īpatni atzīt, par ieviešanas punktu atbildīgās dalībvalsts kompetentās iestādes var, ja nepieciešams, atteikties pieņemt sūtījumu un pieprasīt, lai ekspeditors nogādā īpatni atpakaļ izbraukšanas vietā.”

7 Regulas Nr. 338/97 B pielikumā *Arachnida* klases *Arneae* kārtā ir minēti *Brachypelma* ģints zirnekļi.

Valsts tiesības

8 Pamata lietai piemērojamie valsts tiesību noteikumi galvenokārt izriet no 2004. gada 16. aprīļa Likuma par dabas aizsardzību (*DZ. U.* Nr. 92, 880. poz.; turpmāk tekstā — “Likums par dabas aizsardzību”), kurā ir pārņemtas *CITES* un Kopienų tiesiskā regulējuma normas šajā jomā.

9 Likuma par dabas aizsardzību 61. panta 1. punktā ir noteikts:

“1. Augu un dzīvnieku pārvadāšanai, kas pieder pie sugām, kas saskaņā ar Eiropas Savienības tiesību aktu noteikumiem ir pakļauti ierobežojumiem, kā arī to atpazīstamu daļu un izstrādājumu pārvadāšanai pāri valsts robežai, ņemot vērā 2. punktu, ir nepieciešama vides ministra atļauja.”

10 Šī likuma 64. pantā ir noteikts:

“1. Personām, kuru īpašumā ir dzīvnieki 61. panta 1. punkta izpratnē, kas pieder pie abiniekiem, rāpuļiem, putniem un zīdītājiem, vai arī personām, kuras audzē šos dzīvniekus, ir pienākums iesniegt rakstisku reģistrācijas pieteikumu reģistram.

2. Pienākums iesniegt 1. punktā paredzēto reģistrācijas pieteikumu neattiecas uz:

- 1) zooloģiskajiem dārziem;
- 2) personām, kas veic uzņēmējdarbību tirdzniecības ar dzīvniekiem jomā 61. panta 1. punkta izpratnē;
- 3) dzīvnieku turēšanu uz laiku to ārstēšanas un rehabilitācijas nolūkā.

3. 1. punktā minēto reģistru uztur *Starosta* [pašvaldības priekšsēdētājs] pēc dzīvnieku turēšanas vai audzēšanas vietas.

[..]

5. Pienākums iesniegt reģistram reģistrācijas pieteikumu vai pieteikumu par svītrošanu no reģistra ir piemērojams ar dienu, kad notiek dzīvnieka iegāde vai pārdošana, ieviešana vai izvešana, iegūšana īpašumā, pazaudēšana vai nāve. Reģistrācijas pieteikums vai pieteikums par svītrošanu ir jāiesniedz *Starosta* 14 dienu laikā kopš pienākuma rašanās.

[..]

8. *Starosta* apstiprina reģistrēšanu reģistrā, izdodot attiecīgu izziņu.

9. Personām 2. punkta 2) apakšpunkta nozīmē ir jābūt 4. punkta 11) apakšpunktā minētā dokumenta oriģinālam vai kopijai un, pārdodot dzīvnieku, tā jāizsniedz kopā ar pārdodamo dzīvnieku. Uz attiecīgās kopijas dzīvnieka pārdevējam ir jāuzraksta kārtas numurs, izdošanas datums, kā arī jāuzliek zīmogs un jāparakstās un jāatzīmē dzīvnieku skaits, par kuru tā ir izdota, kā arī par to, kādai sugai dzīvnieki pieder, ja dokumenta kopija attiecas vairāk nekā uz vienu dzīvnieku sugu.

[..]”

11 Minētā likuma 128. pantā ir noteikts:

“Personu, kura

[..]

2) ar kādu no šādām darbībām pārkāpj Eiropas Savienības tiesību aktu par savvaļas dzīvnieku un augu sugu aizsardzību, regulējot to tirdzniecību, noteikumus:

[..]

d) piedāvā pārdot vai pirkt, nopērk vai iegādājas, izstāda publikai komerciālos nolūkos, pārdod, tur vai transportē pārdošanai noteikto augu un dzīvnieku sugu īpatņus,

[..]

var sodīt ar brīvības atņemšanu no trīs mēnešiem līdz pieciem gadiem.”

Pamata prāva un prejudiciālais jautājums

- 12 No iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka Rubahs terāriju birzā ir ieguvis eksotiskus *Brachypelma Albopilosum* ģints zirnekļus, aizsargātus īpatņus, kas pieder pie Regulas Nr. 338/97 B pielikumā minētas sugas, un ka viņš ir uzsācis šo zirnekļveidīgo vairošanu un pārdošanu izsolē internetā no 2006. gada februāra līdz oktobrim.
- 13 Par šiem nodarījumiem Rubaham tika izvirzīta apsūdzība par 46 pārkāpumiem saskaņā ar Likuma par dabas aizsardzību 128. panta 2. punkta d) apakšpunktu.
- 14 *Sąd Rejonowy w Kościanie* [Koščanas rajona tiesa] ar 2007. gada 26. oktobra spriedumu apsūdzēto attaisnoja par visiem inkriminētajiem nodarījumiem tādēļ, ka tā uzskatīja, ka viņa darbībā nebija konstatējams apsūdzībā inkriminētā noziedzīgā nodarījuma sastāvs.
- 15 Tā kā *Rejonowy w Kościanie prokurator* [Koščanas rajona prokurors] šo lēmumu pārsūdzēja, *Sąd Okręgowy w Poznaniu* [Poznaņas apgabaltiesa] 2008. gada 2. aprīlī pilnībā atcēla pārsūdzēto spriedumu un nosūtīja lietu jaunai izskatīšanai.
- 16 Izskatot lietu no jauna, *Sąd Rejonowy w Kościanie* uzskatīja, ka apelācijas tiesas valsts tiesību interpretācija, kas tai ir jāņem vērā lietas izskatīšanā, nozīmē, ka apsūdzētais var izvairīties no kriminālatbildības tikai tad, ja viņš pierāda dzīvnieku izcelsmi, iesniedzot vai nu apstiprinājumu par reģistrāciju saskaņā ar Likuma par dabas aizsardzību 64. panta 1. punktu attiecībā uz pārdotiem dzīvniekiem, vai arī iesniedzot pierādījumus, kas ļautu rekonstruēt šo dzīvnieku izcelsmi un skaidri noteikt personu vai personas, kurām tie pieder vai kuras tos audzējušas.

- 17 Runājot par pirmo elementu, *Sąd Rejonowy w Kościanie* iztaujāja *Starostwo Powiatowe w Kościanie* (Kosčanas rajona administrācija). Šīs iestādes nostāja liecināja, ka apsūdzētais attiecīgos īpatņus nevarēja ierakstīt minētajā reģistrā, jo tie kā zirnekļveidīgie nebija jāreģistrē. Šo apstākli savos rakstveida apsvērumos apstiprināja arī Polijas valdība.
- 18 Kā uzskata *Sąd Rejonowy w Kościanie*, ja apsūdzētajam būtu bijis pienākums uzrādīt dokumentu, ko valsts tiesības neprasa iegūt, un lai gan viņam nav pienākuma būt konkrēti informētam par attiecīgo dzīvnieku izcelsmi, viņš tik un tā nevarētu izvairīties no kriminālatbildības.
- 19 Šādos apstākļos *Sąd Rejonowy w Kościanie* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“ Kādā veidā [Regulas Nr. 338/97] B pielikumā minēto dzīvnieku (kas nav abinieki, rāpuļi, putni vai zīdītāji) īpašnieks [šīs regulas 8. panta 5. punkta] nozīmē, ņemot vērā nevainīguma prezumpciju, var pierādīt, ka viņa īpatņi ir iegūti [..] saskaņā ar spēkā esošajiem tiesību aktiem par savvaļas dzīvnieku un augu sugām [..]?”

Par prejudiciālo jautājumu

Tiesai iesniegtie apsvērumi

- 20 Polijas valdība piedāvā atbildēt iesniedzējtiesai, ka Regulas Nr. 338/97 8. panta 5. punkts, saskaņā ar kuru komercdarbība šīs regulas 8. panta 1. punkta nozīmē ir atļauta ar nosacījumu, ka ir iesniegti pierādījumi par šīs regulas B pielikumā ierakstīto sugu īpatņu likumīgu iegūšanu, attiecas uz noteikumiem par pierādījumiem, kas ir piemērojami kompetentajā valsts iestādē. Krimināltiesas gadījumā šāds apstāklis ir jāpierāda saskaņā ar kriminālprocesa principiem, kas paredz, ka faktu patiesums ir jākonstatē, izmantojot visus iespējamās pierādīšanas līdzekļus, un šaubas, kuras nav iespējams novērst, jāvērtē par labu apsūdzētajam.
- 21 Spānijas valdība iesaka Tiesai atbildēt uz jautājumu tādejādi, ka ir jāpieprasa pierādījums par visu B pielikumā ierakstīto īpatņu izcelsmes likumību, atstājot dalībvalstu *CITES* kompetento administratīvo iestāžu ziņā uzdevumu novērtēt šos pierādījumus, kas katrā ziņā ļauj nodrošināt attiecīgo īpatņu likumīgās izcelsmes izsekojamību.
- 22 Eiropas Kopienu Komisija uzskata, ka iesniedzējtiesai jāatbild, ka kriminālprocesā, kas ir ierosināts, lai noteiktu sodu par iespējamu Regulas Nr. 338/97 8. panta 5. punkta noteikumu pārkāpumu, ņemot vērā Kopieniu tiesiskā regulējuma neesamību attiecībā uz šādu kriminālprocesi, valsts tiesai parasti jāpiemēro valsts tiesības, interpretējot tās saskaņā ar Kopieniu tiesībām un nodrošinot Kopieniu tiesību pilnīgu iedarbību. Runājot par pierādīšanas pienākuma sadalījumu, Komisija uzskata, ka, ņemot vērā faktu, ka Regulas Nr. 338/97 B pielikumā ierakstīto sugu īpatņu izmantošanas aizliegums komerciāliem mērķiem ir piemērojams kā vispārīgs noteikums, tieši prokuroram kriminālprocesā ir jāpierāda, ka Rubahs aizsargātu sugu īpatņus ir izmantojis komerciāliem mērķiem. Savukārt Rubaham ir jāpierāda, ka viņš šos īpatņus ir ieguvis likumīgi, kas viņu atbrīvotu no kriminālatbildības.

Tiesas atbilde

- 23 No visiem lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu apstākļiem izriet, ka iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, pirmkārt, kādi pierādīšanas līdzekļi Regulas Nr. 338/97 8. panta 5. punkta kontekstā ir pieļaujami kriminālprocesā par darbībām, kas ir saistītas ar pamata lietā minētiem dzīvnieku sugu īpatņiem, kuri ir ierakstīti šīs regulas B pielikumā, un, otrkārt, kāds ir pierādīšanas pienākuma taisnīgs sadalījums attiecībā uz šādu īpatņu likumīgas iegūšanas noteikšanu.
- 24 Minētās regulas A un B pielikumā ierakstīto sugu īpatņu aizsardzības režīma mērķis ir nodrošināt savvaļas dzīvnieku un augu sugu iespējami visplašāko aizsardzību, reglamentējot to tirdzniecību un ievērojot *CITES* mērķus, principus un noteikumus.
- 25 Skaidrs, ka Regulā Nr. 338/97 nav noteikts vispārējs to sugu importa un tirdzniecības aizliegums, kuras nav minētas tās A pielikumā (2008. gada 19. jūnija spriedums lietā *C-219/07 Nationale Raad van Dierenkwekers en Liefhebbers* un *Andibel*, Krājums, I-4475. lpp., 18. punkts).
- 26 Tiesa jau ir nospriedusi, ka Regulas Nr. 338/97 B pielikumā ierakstīto sugu komerciāla izmantošana ir atļauta, ja ir izpildīti šīs regulas 8. panta 5. punktā paredzētie nosacījumi (2001. gada 23. oktobra spriedums lietā *C-510/99 Tridon, Recueil*, I-7777. lpp., 44. punkts). Šīs regulas 8. pantā minētais tirdzniecības aizliegums nav piemērojams, ja attiecīgās dalībvalsts kompetentajai iestādei ir pierādījumi, ka šie īpatņi ir iegūti un, ja to izcelsme nav Kopienā, ir ievesti tajā saskaņā ar spēkā esošajiem tiesību aktiem par savvaļas dzīvnieku un augu saglabāšanu.

27 Tātad, ņemot vērā šos noteikumus, jākonstatē, ka Regula Nr. 338/97 neprecizē, kādi pierādīšanas līdzekļi ir jāizmanto, lai pierādītu šīs regulas B pielikumā ierakstīto sugu īpatņu likumīgu iegūšanu saskaņā ar šīs regulas 8. panta 5. punktā paredzētajiem nosacījumiem, it īpaši ja tie ir dzimuši nebrīvē Kopienas teritorijā. Tāpēc uzdevums noteikt pierādīšanas līdzekļus, kas ļauj pierādīt minēto nosacījumu izpildi, ir atstāts dalībvalstu kompetento iestāžu ziņā. Šādi līdzekļi var būt šajā pašā regulā paredzēta atļauja vai sertifikāts vai jebkurš cits piemērots dokuments, ko kompetentās valsts iestādes uzskata par lietderīgu.

28 Šajā sakarā ir jāatgādina — tā kā pierādījuma jēdziens Kopienų tiesiskajā regulējumā nav noteikts, principā ir pieņemami visi pierādīšanas līdzekļi, ko dalībvalstu procesuālās tiesības pieļauj līdzīgos procesos. Līdz ar to tādos apstākļos, kādi ir pamata lietā, valsts iestādēm saskaņā ar savas valsts tiesību principiem pierādījumu jomā ir jānosaka, vai konkrētajā gadījumā, ko tās izskata, ievērojot visus apstākļus, ir pierādīts, ka ir izpildīti Regulas Nr. 338/97 8. panta 5. punktā minētie nosacījumi (šajā sakarā skat. 2000. gada 23. marta spriedumu apvienotajās lietās C-310/98 un C-406/98 *Met-Trans* un *Sagpol*, *Recueil*, I-1797. lpp., 29. un 30. punkts).

29 Tādēļ iesniedzējtiesai par šo pirmo aspektu ir jāatbild, ka Regula Nr. 338/97 neierobežo pierādīšanas līdzekļus, ko var izmantot, lai noteiktu šīs regulas B pielikumā ierakstīto sugu īpatņu iegūšanas likumību, un ka visi pierādīšanas līdzekļi, ko attiecīgās dalībvalsts procesuālās tiesības pieļauj līdzīgos procesos, principā ir pieņemami, lai noteiktu šādu īpatņu iegūšanas likumību.

30 Otrkārt, runājot par pierādīšanas pienākuma sadalījumu, ievērojot nevainīguma prezumpciju, lai noteiktu Regulas Nr. 338/97 B pielikumā ierakstīto dzīvnieku sugu īpatņu iegūšanas likumību, jāatgādina, ka nevainīguma prezumpcija, kas it īpaši ir noteikta 1950. gada 4. novembrī Romā parakstītās Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6. panta 2. punktā, ir daļa no pamattiesībām, kuras, kā jau noteikts Tiesas pastāvīgajā judikatūrā, turklāt apstiprinātas Vienotā Eiropas akta preambulā un Līguma par ES 6. panta 2. punktā, ir aizsargātas Kopienų

tiesību sistēmā (skat. it īpaši 1999. gada 8. jūlija spriedumu lietā C-199/92 P *Hüls*/Komisija, *Recueil*, I-4287. lpp., 149. punkts, un lietā C-235/92 P *Montecatini*/Komisija, *Recueil*, I-4539. lpp., 175. punkts).

- 31 Nevainīguma prezumpcija katrai personai nodrošina, ka tā netiek nedz atzīta par vainīgu, nedz pret to izturas kā pret vainīgu pārkāpumā, pirms tās vainu nav atzinusi tiesa (Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2004. gada 28. oktobra spriedums lietā *Y.B.* un citi pret Turciju, Nr. 48173/99 un Nr. 48319/99, 43. punkts).
- 32 Jāuzsver, ka Regulas Nr. 338/97 A un B pielikumā ierakstīto sugu īpatņu aizsardzības režīma ieviešana neietekmē vispārīgo apsūdzības uzturētāja pienākumu kriminālprocesā pierādīt, ka apsūdzētais komerciāliem mērķiem ir izmantojis Regulas Nr. 338/97 B pielikumā ierakstīto sugu īpatņus, ko aizsargā spēkā esošie tiesību akti.
- 33 Katrā ziņā apsūdzētajam ir tiesības aizstāvēties pret kriminālatbildības ierosināšanu, pierādot saskaņā ar Regulas Nr. 338/97 8. panta 5. punktu, ka viņš šos īpatņus ir ieguvis likumīgi atbilstoši minētajā noteikumā paredzētajiem nosacījumiem, un šajā sakarā viņam ir tiesības izmantot visus pierādīšanas līdzekļus, ko pieļauj piemērojamās procesuālās tiesības.
- 34 Līdz ar to uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 338/97 8. panta 5. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka kriminālprocesā, kas ir ierosināts pret personu, kura ir apsūdzēta par šī noteikuma pārkāpumu, visi pierādīšanas līdzekļi, ko attiecīgās dalībvalsts procesuālās tiesības pieļauj līdzīgos procesos, principā ir pieņemami, lai spriestu par šīs regulas B pielikumā ierakstīto dzīvnieku sugu īpatņu iegūšanas likumību. Ņemot arī vērā nevainīguma prezumpcijas principu, šāda persona var

izmantot visus šos līdzekļus, lai pierādītu, ka šos īpatņus ir likumīgi ieguvusi atbilstoši minētajā noteikumā paredzētajiem nosacījumiem.

Par tiesāšanās izdevumiem

35 Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata lietā šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

Padomes 1996. gada 9. decembra Regulas (EK) Nr. 338/97 par savvaļas dzīvnieku un augu sugu aizsardzību, reglamentējot to tirdzniecību, 8. panta 5. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka kriminālprocesā, kas ir ierosināts pret personu, kura ir apsūdzēta par šī noteikuma pārkāpumu, visi pierādīšanas līdzekļi, ko attiecīgās dalībvalsts procesuālās tiesības pieļauj līdzīgos procesos, principā ir pieņemami, lai spriestu par šīs regulas B pielikumā ierakstīto dzīvnieku sugu īpatņu iegūšanas likumību. Ņemot arī vērā nevainīguma prezumpcijas principu, šāda persona var izmantot visus šos līdzekļus, lai pierādītu, ka šos īpatņus ir likumīgi ieguvusi atbilstoši minētajā noteikumā paredzētajiem nosacījumiem.

[Paraksti]